

Agencija za komunikacijska omrežja
in storitve RS
Stegne 7
1000 Ljubljana
info.box@akos-rs.si

Ljubljana, 30.9.2022

**ZADEVA: OSNUTEK RAZPISNE DOKUMENTACIJE ZA JAVNI RAZPIS Z JAVNO DRAŽBO
ZA DODELITEV RADIJSKIH FREKVENC V RADIOFREKVENČNIH PASOVIH 2300
MHz IN 3600 MHz ZA LOKALNO UPORABO**

**ZVEZA: OBJAVA NA SPLETNI STRANI AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN
STORITVE ŠT. 38144-2/2022 Z DNE 26.8.2022**

Spoštovani,

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljevanju: Agencija) je na svoji spletni strani dne 26.8.2022 v rubriki Javna posvetovanja in razpisi objavila osnutek razpisne dokumentacije za javni razpis z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc v radiofrekvenčnih pasovih 2300 MHz in 3600 MHz za lokalno uporabo.

Agencija v objavi vabi zainteresirano javnost k podaji mnenj in pripomb na osnutek razpisne dokumentacije.

Telekom Slovenije d.d. je v preteklih javnih posvetovanjih na objavljene osnutke strategij upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom in v postopkih javnih posvetovanj za izvedbo javnih razpisov za podeljevanje radijskih frekvenc večkrat izrazil stališče, da ni smiselna drobitev spektra. Stališče Telekom Slovenije d.d. v tem javnem posvetovanju ostaja nespremenjeno, dodatno pa nasprotujemo še predlaganemu drobljenju spektra po občinah. Pokrivanja območja v okviru občinskih mej tehnološko ni mogoče učinkovito zagotavljati. V kolikor bi bil spekter za lokalno uporabo dodeljen za geografsko območje posamezne občine, bi z veliko gotovostjo prihajalo do namerne ali nenamerne uporabe dodeljenega spektra tudi na območjih sosednjih občin in s tem posegov v pravice do uporabe spektra drugih operaterjev.

Za namene potreb poslovnih vertikal za lokalno uporabo spektra imamo operaterji mobilnih javnih omrežij v Republiki Sloveniji že vzpostavljena omrežja, ki delujejo z uporabo frekvenc v frekvenčnih pasovih, za katere imamo dodeljene veljavne pravice do uporabe.

Odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki jih je Agencija izdala uspešnim dražiteljem po zaključeni dražbi frekvenc v mesecu juniju 2021, zavezujejo operaterje, da morajo izpolnjevati tudi naslednje obveznosti:

najkasneje 31. 12. 2025 ponujati storitve končnim uporabnikom preko 5G tehnologije in zagotavljati podporo množičnim senzorskim (IoT) omrežjem na pridobljenih frekvencah ter zagotavljati funkcionalnost in podporo izboljššanemu mobilnemu širokopasovnemu dostopu (eMBB) v pasu 3600 MHz vsaj v vsakem večjem mestu (Tabela 1 iz Priloge). V primeru, da razpoložljivost zahtevanih funkcionalnosti ni podprta, mora imetnik predložiti dokaze, ki jih bo Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije proučila in v kolikor bodo ti upravičeni, preložila rok za izpolnjevanje obveznosti.

V preteklosti smo operaterji že dokazali, da je mogoče vzpostaviti namensko omrežje znotraj javnega omrežja ali kot popolnoma ločeno omrežje z uporabo istega frekvenčnega spektra, kot ga uporablja javno omrežje. Namensko omrežje, kot ga predvideva razpisna dokumentacija, za realizacijo torej ne potrebuje svojega ločenega spektra.

V Telekomu Slovenije 5G-infrastrukturo načrtujemo na način, da bomo lahko na njej (poleg komunikacijskih storitev) omogočili številna navidezna namenska omrežja za posamezne poslovne vertikale, kot so zdravje, energija, transport in logistika, tovarne oz. industrija, pametna mesta in skupnosti itd.. To pomeni, da bomo znotraj ene fizične infrastrukture omogočili virtualizirana namenska omrežja in sicer na različne načine: kot virtualizirana ali pa kot hibridna javno-zasebna namenska oz. t. i. »kampus« omrežja, tudi za lokalno uporabo.

Podelitev radijskih frekvenc za lokalno uporabo, kot ga predvideva osnutek predmetne razpisne dokumentacije, posega v obstoječe poslovne modele operaterjev, ki smo jih pripravili za udeležbo na večfrekvenčni dražbi in smo jih začeli uresničevati. Osnutek razpisane dokumentacije nakazuje bistvene spremembe ključnih izhodišč in pogojev, ki določajo poslovne modele operaterjev in so posledično botrovali tudi ceni, ki smo jo operaterji plačali na pretekli uspešni večfrekvenčni dražbi. S tem se postavlja pod vprašaj doseganje strateškega cilja zagotavljanja predvidljivosti pri upravljanju in podeljevanju radiofrekvenčnega spektra. Agencija jasno navaja, da je v javnem interesu, da se spekter upravlja čim bolj učinkovito z ekonomskega, socialnega in okoljskega vidika. Slovenski trg je eden izmed najbolj konkurenčnih v EU in predlagana prekomerna drobitev spektra vodi v ekonomsko neučinkovito upravljanje radiofrekvenčnega spektra. Če ponazorimo z analogijo iz zemljiških razmerij, ki jih slovenski državljan dobro razume: majhna parcela v lastništvu enega kmeta, ki je obkrožena z veliko parcelo drugega kmeta, prvemu ne omogoča ekonomsko učinkovitega izkoriščanja zemlje in dodajanja vrednosti potrošniku, drugemu pa otežuje obdelovanje. Hkrati pa prvemu omogoča nerazumno dvigovanje cene zemljišča, ko jo ponuja v odkup ali uporabo drugemu.

Glede na cilje in načela, ki jih je Agencija zapisala v informacijskem memorandumu za večfrekvenčno dražbo frekvenc, v kratkem času po podelitvi frekvenc na podlagi večfrekvenčne dražbe ni bila predvidena podelitev frekvenc v istem frekvenčnem pasu še ločeno za lokalno uporabo. S podelitvijo frekvenc po večfrekvenčni dražbi je Agencija dala na razpolago zadostno količino spektra z namenom dosega največjega možnega družbeno ekonomskega napredka.

Upošteva dejstvo, da so bile odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev 5G operaterjem mobilnih javnih radijskih omrežij, ki so sodelovali v postopku javnega razpisa in javne dražbe, izdane pred kratkim, v mesecu juniju 2021, in upošteva dejstvo, da je Telekom Slovenije d.d. plačal visoko enkratno nadomestilo za uporabo frekvenc, je nov javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za vertikale za lokalno rabo preuranjen, predvsem pa nepotreben. Povzroči lahko težko popravljivo drobitev spektra, spreminja temeljna izhodišča in pogoje za poslovne modele operaterjev, ki smo pridobili frekvence na zadnji frekvenčni dražbi, hkrati pa ne izboljšuje ekonomske učinkovitosti izrabe

spektra in tako ne dodaja vrednosti končnim uporabnikom, saj so stroški upravljanja razdrobljenega spektra višji od upravljanja celovitega spektra, kot je bil podeljen junija 2021. S tem se postavlja pod vprašaj tudi doseganje strateškega cilja zagotavljanja učinkovite rabe radiofrekvenčnega spektra za doseg največjega možnega družbeno ekonomskega napredka. Ob tem želimo opozoriti, da za uporabo vseh frekvenčnih pasov, ki so bili podeljeni na zadnji dražbi, še niti ni na voljo vse potrebne tehnične opreme.

Glede na navedeno Agenciji predlagamo, da Agencija postopke za dodelitev radijskih frekvenc za vertikale za lokalno rabo prekine.

S spoštovanjem,

Dr. Mitja Štular
Član uprave

Pripravili:

Luka Španič
Dostopovna omrežja

Peter Peterlin
Razvoj storitev

Mojca Štros
Pravne zadeve in regulativa

Vročiti: Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve RS
na e-naslov info.box@akos-rs.si

